

Lid bleve fastsatte, ligesom de senere Gager, der ikke vilde eller kunde tage Hensyn til Livets tiltagende Dyrhed, maa paa en passende Maade bringes i Ligevægt med denne.

Jeg skal endnu kun slutteligen tilføie den Bemærkning, at de samme Klager over Gagernes Utilstrækkelighed i Forhold til de nu gjældende Priser, som Embedsmændene hos os føre, gjenlyde fra de fleste andre Lande, og at man ogsaa der ligesom her synes at være bænkt paa at gjøre noget Indgribende for Embedsstanden. Jeg skal i denne Henseende isærdeleshed gjøre opmærksom paa det Forslag, som for den nu forsamlede svenske Rigsdag er fremkommen fra den svenske Regjering, og paa de vidtløftige Forarbejder, der i dette Sted allerede er gjorte, og hvorved den kongelige Proposition er bleven motiveret.

Kjøbenhavn, den 27de Februar 1857.

C. N. David.

2.

Da jeg førstegang betragtede Spørgsmaalet om, hvorvidt en Deel af Gagen burde udbetales med et efter de sig forandrende Conjunctioner foranderligt Beløb, og udtalte mig herom, havde jeg nærmest for Die den eneste indtil da practiske Løsning af Spørgsmaalet, som jeg kjendte, og jeg bestræbte mig derfor i Særdeleshed efter at vise, hvor seilagtig den Anskuelse var, at en Deel af Lønningen skulde udbetales i Forhold til Prisen paa en Kornsort (Byg), fordi Byg ligesaa lidt som nogen som helst anden Ting er en Regulator for alle andre Tings Priser, eller med andre Ord, fordi der ikke gives nogen Ting i Verden, efter hvis Prisforandringer Fluctuationerne af alle andre Tings Priser rette sig. Jeg gif og maatte derfor især gaae ud paa at vise, at Priserne af mange af Livets første Fornødenheder, og navnlig af Rug, i de sidste 25 Aar er stegen og falden i de enkelte Aar af denne Periode

i et ganske andet Forhold end Byggets Pris, og jeg undlod aldeles at vurdere selve Bestræbelsen.

Der foreligger nu et Forslag af Professor Fenger, der gaaer ud paa en anden practisk Løsning af dette Spørgsmaal, og der synes at indslaae en mere rational Vej end den hidtil betraaede, men der derfor ogsaa saameget mere opfordrer til, ved Siden af at undersøge den practiske Side af Forslaget, at tage den hele Bestræbelses sande Værd under alvorlig Overveelse.

Det er dette, som jeg har bestræbt mig efter at gjøre, og jeg skal derfor kortelig fremstille det Resultat, hvortil jeg er kommen.

Jeg maa, som sagt, erkjende, at der til Grund for Hr. Professor Fengers Forslag ligger en mere fornuftig Tanke end den, som ligger til Grund for Loven af 28de Februar forrige Aar, og jeg er ogsaa enig med ham i Udgangspunctet for hans Undersøgelse, „at Tingene, hvis Priser i de sidste 10—20 Aar ere stegne, kunne henføres til 2 store Grupper, af hvilke den ene indbefatter saadanne Gjenstande, i hvis Prisforhøielse en vis Stadhed viser sig, imedens den anden indbefatter saadanne Gjenstande, hvis Priser have været underkastede store Fluctuationer,“ og „at til den første Classe skal henregnes Alt, hvad der følger af den med en stigende almindelig Velstand, forbundne vorende Forestilling om, hvad der hører til Livets Nødvendigheder.“

Men det forekommer mig, at den practiske Løsning af denne theoretiske Anskuelse allerede frembyder langt flere Vanskeligheder, end Professor Fenger synes at antage det. Jeg mener herved ikke blot, at det ikke er saa let at fastsætte, hvilke Gjenstande der skal henregnes til den ene eller den anden Gruppe, og hvilken Qvantitet af hver Gjenstand der skal regnes som Livsfornødenhed, men at selve Forestillingen om, paa hvad Maade vore Livsfornødenheder skulde tilfredsstilles, ogsaa er Forandring underkastet, i Forhold til den forandrede Anskuelse af, hvad der hører til et godt og sorgfrit Liv.